

Alles en nog meer op 300 m²

Een stadstuin gaat steeds voor extra uitdagingen. Het is er woekeren met ruimte. In deze tuin in het Franse Lille was het niet anders. De tuin meet 300 m² en moest nog plaatsmaken voor het doorrijden en parkeren van auto's. Tuinarchitect Thomas Leplat pakte het aan met de nodige creativiteit!

Tout et plus encore sur 300 m²

Un jardin de ville est toujours une source de défis. Il faut profiter au maximum de l'espace disponible, comme dans ce jardin de Lille, en France. Le jardin mesure 300 m² et il fallait encore laisser de la place pour y faire circuler et parquer les voitures. L'architecte de jardins Thomas Leplat s'est attelé à la tâche avec la créativité requise!

© MARC VERACHTERT © ARTIFIX

TUINARCHITECT THOMAS
LEPLAT GING CREATIEF AAN
DE SLAG WAT RESULTEERDE
IN HEUSE BLIKVANGERS

Een bouwverordening die bepaalt dat indien er een garage achter de woning ligt, die toegang moet hebben voor een auto én er achter de woning steeds parkeergelegenheid voor één auto moet zijn. Op zich lovenswaardig met als doel de parkeerdruk in de straat te verminderen. Lille en de wijk Wazemmes winnen erbij aan sfeer en gezelligheid. Voor een tuin van slechts 300 m² betekent het echter een flinke hap uit de beschikbare ruimte. De eigenaars, een gezin met tweemaal twee tieners, vreesde al dat ze hun tuindromen moesten opbergen: een tuin waarin het gezellig zitten en leven is en aangenaam om naar te kijken het hele jaar. Tuinarchitect Thomas Leplat ging creatief aan de slag wat resulteerde in heuse blikvangers: een zitbank - zeg maar chill corner - en een pad in de vorm van een streepjescode.

Keuze in zitten en chillen

Blikvangers in de tuin zijn het terras en de zitmogelijkheid tegen de zijmuur. Dat ze zo gezellig en uitnodigend zijn heeft veel, zo niet alles te maken met de aanpak van het decor errond. "We creëerden een zo sober mogelijk kader, waardoor de beplanting ten volle tot zijn recht komt, maar zelf niet alle aandacht opeist", legt Thomas uit. Hij overtuigde de eigenaar de tuinmuren niet wit te schilderen - zoals ze eerst wilden -, maar antraciet. "Zo verdwijnen de muren naar de achtergrond en komen het groen en alle andere kleuren die je bijbrengt, eens zo goed uit." Het terras ligt los van de woning en kreeg een vloer

in polybeton. Het sluit daarmee in stijl en afwerking aan op de eet- en leefruimte binnen. Met dit als bijzonderheid: een omranding in grind. Het is mooi en tegelijk functioneel. Alle regenwater dat op het polybeton terechtkomt, verdwijnt tussen het grind en infiltreert vandaar in de bodem.

De terrasoppervlakte is net voldoende ruim bemeten om een tafel-stoelencombinatie en een eerder lui en gemakkelijk zitgedeelte - noem het gerust een loungehoek - comfortabel plaats te geven. Er is nog een derde zitmogelijkheid: de langgerekte betonzitbank tegen de muur van de rechterbuur. Hardhouten planken gaan voor een zo goed als altijd droog zitvlak en ruggensteun. Zachte, comfortabele kussens worden wanneer nodig naar buiten gehaald. Of zelfs zo maar, om de tuin extra gezelligheid te laten uitstralen. "De bank wordt veel gebruikt. De eigenaars drinken er graag een koffie met zicht op de tuin, maar zitten er even goed om een boekje of de krant te lezen." Boven de zitbank hangt een kader in cortenstaal. "Het is een decoratief element waarop vaak kaarsen, decoratie en snuisterijen worden gezet. Het geeft de tuin nog wat meer eigenheid". Het cortenstaal contrasteert mooi met de grijze polybeton en wordt nog eens herhaald als boord rond de planteilanden en om een hoogteverschil in de tuin op te vangen.

Streepjes in het pad

Van aan de keukendeur vertrekt een pad richting zitbank en garage, eigenlijk een tuinberging, helemaal achteraan. Het pad werd aangelegd als eyecatcher vanuit de woning en gaat voor een streepjescode in betonstrips. Zolang het pad het terras flankeert zijn de

ACHTERGROND VAN AL DAT MOOIS IS EEN HOOG BAMBOESCHERM

brede voegen tussen de strips gevuld met hetzelfde grind als rond het terras. Op die manier ontstaat er een perfecte eenheid mee. Wat verder en voor de bank groeit er kruiptijm (*Thymus praecox* 'Coccineus') in de voegen. Het is een sterk, maar vooral geurend tredplantje van niet eens vijf centimeter hoog. Het geeft een heerlijk mediterrane geur vrij die zonder meer vakantiesfeer oproept. Eens voorbij de bank vult gras de ruimte tussen de betonstrepen. Daarmee integreren de stenen zich in het gazon ernaast en lijkt de tuin zich ineens te verbreden.

Kleur voor sfeer

Achtergrond van al dat moois is een hoog bamboescherm. "Het is nog enkele jaren wachten voor de bamboe al zijn troeven uitspeelt, maar je ziet al goed wat het uiteindelijk wordt", wijst Thomas naar de fier rechtopstaande, gele stokken van de reuzenbamboe (*Phyllostachys aureosulcata* 'Aureocaulis'). "Het is een forse groeier, maar dat willen we net. Achter de muur ligt een school die

goedbedoeld een hoge omheining heeft staan; een zicht dat we liever maskeren." Eens per jaar worden tot ongeveer twee meter hoogte, de zijscheuten weggeknipt. De gele stokken vallen daardoor beter op en creëren extra visueel effect en ruimtelijkheid. Bovenaan blijft het scherm mooi gesloten. In de plantvakken gaat nog heel wat meer kleur schuil. Of het nu gaat om bloeiende vaste planten, heesters of zelfs bomen... ze kregen elk een geschikte plaats. Ook siergrassen spelen een belangrijke rol in de sfeervolle aankleding. Japans berggras (*Hakonechloa macra*) vormt een speelse ondergrond voor leifruit en introductie tot een collectie kruiden. Blauw heidegras (*Sesleria autumnalis*) speelt dan weer een hoofdrol in enkele planteneilanden als kader voor de rijkbloeiende prachtkaaers (*Gaura lindheimeri*),

ijzerhard (*Verbena bonariensis*), Zeeuws knoopje (*Astrantia*) en knopige slangenwortel (*Liatris spicata*). Drie meerstammige heesters, noem ze gerust kleine bomen, gaan boven dat alles uit. Een bijzondere esdoorn (*Acer cissifolium*), een opvallend verkleurende christusdoorn (*Gleditsia* 'Sunburst') en een vroegbloeiend en bessen dragend krentenboompje (*Amelanchier lamarckii*). Ze pronken op markante zichtplekken en sturen tegelijk het zicht zo ver mogelijk de tuin in.

Twee donkerbladige hazelaars (*Corylus maxima* 'Purpurea') zijn al sterk uit de kluiten gewassen. Ze werden bewaard uit alle wellicht decennia geleden aangeplante, maar ondertussen verwilderde en spontaan opgeschoten struiken die de tuin vulden tot kort voor zijn heraanleg in de zomer van 2017. Thomas zag er volop potentie in. Hij liet ze zorgvuldig snoeien, hun stammen vrijmaken en hun kruin wat hoger opwerken zodat ze nu door het leven gaan als mooie, oude meerstammige bomen. Daarmee passen ze perfect in het concept van deze eigentijdse tuin en geven ze schaduw aan varens en bladplanten als kijkblad of schout-bij-nacht (*Rodgersia*) en zelfs hortensia's, allemaal planten die liever niet in volle zon staan.

Hard voor de auto

Mis je de door de bouwverordening verplichte ruimte voor de auto? Ze is er wel degelijk, maar zit als gewapend gazon verstopt onder het gras. Niemand die het ziet en absoluut geen pretbederver voor tuingenieten en -beleven. De kunststofplaten met een aaneenschakeling van allemaal aparte cellen – bloempotjes zonder bodem -, rusten op een waterdoorlatende fundering en ingezaaid met hetzelfde gazonmengsel als het niet versterkte gedeelte. Daarmee gaat het voor perfecte eenheid en kan het als één oppervlakte gebruikt en bekeken worden. Het is echter in alle omstandigheden en de klok rond, klaar om er een auto over te laten rijden. Nu gebeurt het vooral met de motor en de fietsen van iedereen van het gezin. »

Selon un règlement d'urbanisme, si un garage existe à l'arrière de la maison, il y a lieu de prévoir un accès et au minimum une place de parking pour une voiture. Cette règle mérite d'être saluée, car elle vise à réduire la pression du stationnement dans la rue, améliorant de ce fait l'atmosphère et la convivialité de Lille et de son quartier de Wazemmes. Mais sur une surface de 3 ares, une telle obligation réduit considérablement l'espace disponible. Les propriétaires, une famille avec quatre adolescents, craignait de devoir renoncer à leur rêve de jardin dans lequel il fait bon s'asseoir, bon vivre et admirer la nature pendant toute l'année. L'architecte paysagiste Thomas Leplat a opté pour une approche créative complète et séduisante : un banc, formant le chill corner, et un chemin sous forme de code-barres.

Choisir entre s'asseoir et se relaxer

La terrasse et le coin salon contre la façade latérale attirent les regards. Leur attrait et leur convivialité sont liés à la façon dont le décor qui les entoure a été abordé. « Nous avons créé un cadre aussi sobre

que possible pour que les plantes soient appréciées à leur juste valeur, sans exiger trop de soins », explique Thomas. Il a convaincu le propriétaire de peindre les murs du jardin en anthracite plutôt qu'en blanc. « Les murs se fondent ainsi dans l'arrière-plan et la verdure, ce qui permet aux autres couleurs de s'exprimer à leur pleine valeur ». La terrasse en polybéton est séparée de la maison. Par son style et sa finition,

il s'harmonise donc avec l'espace intérieur de la salle à manger et du salon. Sa particularité ? Une belle bordure fonctionnelle en graviers. Toute l'eau de pluie qui tombe sur le polybéton disparaît dans le gravier et s'infiltré dans le sol.

La terrasse est juste assez grande pour accueillir une table, des chaises et un « coin salon » facile d'accès et confortable. Un banc en béton est posé contre le mur de droite. Des planches de bois dur permettent de disposer en tout temps d'une assise et d'un dossier secs. Des coussins amovibles assurent le confort et confèrent au jardin une touche de convivialité

supplémentaire. « Le banc est très utilisé. Les propriétaires aiment y prendre un café en regardant le jardin, mais aussi s'y asseoir pour lire un livre ou le journal ». Le banc est surmonté d'un cadre en acier Corten, « un élément décoratif sur lequel on place souvent des bougies, des décorations et des bibelots. Il permet d'encore mieux individualiser le jardin ». L'acier Corten contraste bien avec le polybéton gris et se répète comme une bordure autour des îlots végétaux, compensant de ce fait une différence de hauteur dans le jardin.

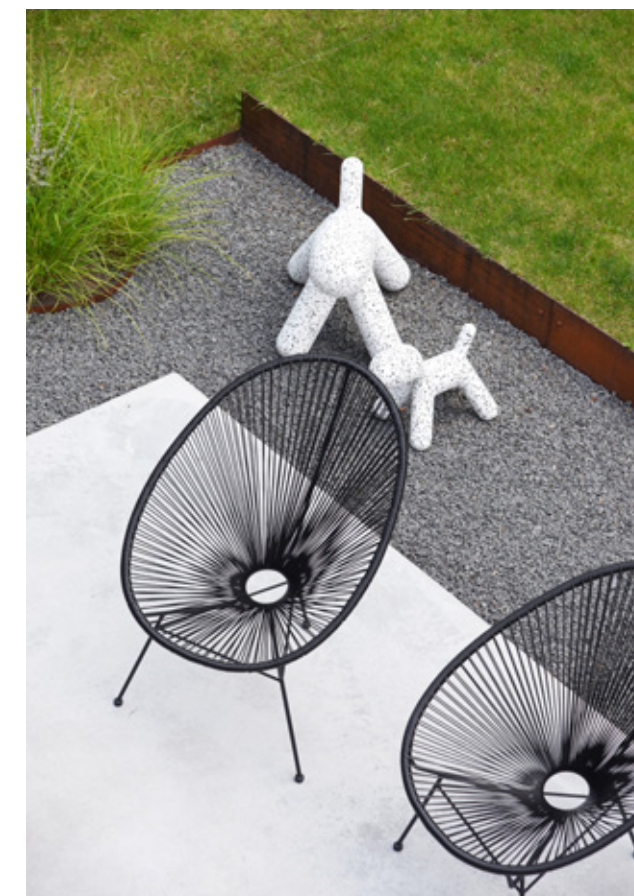
Un chemin en « barres »

En partant de la porte de la cuisine, un chemin mène au banc et au garage, qui est en réalité un abri de jardin, à l'arrière de la propriété. Le chemin a été construit de manière à attirer le regard et se présente comme un code-barres formé de bandes de béton. Le long de la terrasse, les joints entre les « barres » sont larges et remplis du même gravier que celui de la bordure. Une unité parfaite est ainsi créée. Un peu plus loin et devant le banc, les joints sont garnis de thym rampant (*Thymus praecox* 'Coccineus'). Il s'agit d'une plante résistante, mais surtout parfumée, qui se développe sur une hauteur de 5 cm à peine. À chaque mouvement que vous faites, vous ressentez une émanation de délicieux parfum méditerranéen ; atmosphère de vacances garantie ! À partir de l'extrémité du banc, les espaces entre les bandes de béton sont remplis par de l'herbe. Les pierres s'intègrent ainsi dans la pelouse adjacente et le jardin semble soudainement s'élargir.

De la couleur pour l'ambiance

L'arrière-plan est un grand écran en bambou. « Il faut encore attendre quelques années avant que le bambou déploie tous ses atouts, mais on peut d'ores et déjà voir à quoi il ressemblera », souligne Thomas en montrant les bâtons jaunes, fièrement dressés du bambou géant (*Phyllostachys aureosulcata* 'Aureocaulis'). « Il est très prolifère et c'est ce que nous voulons. Derrière le mur se trouve une école enceinte par une haute clôture ; une vue que nous voulons masquer ». Une fois par an, lorsque les bambous mesurent environ 2 m de haut, nous coupons les pousses latérales afin de dégager les bâtons jaunes et de créer un effet visuel et un espace supplémentaire. En haut,

L'ARCHITECTE PAYSAGISTE
THOMAS LEPLAT A OPTÉ
POUR UNE APPROCHE
CRÉATIVE COMPLÈTE ET
SÉDUISANTE

LA TERRASSE ET LE COIN
SALON CONTRE LA FAÇADE
LATÉRALE ATTIRENT LES
REGARDS

l'écran reste fermé. Les parterres sont très colorés. Qu'il s'agisse des plantes vivaces, des arbustes ou même d'arbres, chacun a trouvé la place qui lui convient. Les graminées ornementales jouent aussi un rôle important dans la décoration d'ambiance. L'herbe du Japon (*Hakonechloa macra*) offre un arrière-plan ludique aux arbres fruitiers en espalier et une introduction à une collection d'aromates. Dans certains îlots de plantes, la séslerie (*Sesleria autumnalis*) joue un rôle de premier plan en tant que cadre pour la belle gaura de Lindeheimer (*Gaura lindheimeri*), la verveine de Buenos Aires (*Verbena bonariensis*), la renouée zélandaise (*Astrantia*) et la plume du Kansas (*Liatris spicata*) en fleur. Trois arbustes multitruncs les surplombent, notamment un érable à feuille de vigne (*Acer cissifolium*), un févier d'Afrique (*Gleditsia 'Sunburst'*) et un amélanchier de Lamarck (*Amelanchier lamarckii*). Ils offrent des vues saisissantes tout en orientant le regard le plus loin possible dans le jardin.

Deux noisetiers pourpres (*Corylus maxima 'Purpurea'*) sont déjà bien enracinés. Ce sont des rescapés parmi les arbustes qui avaient été plantés à cet endroit naguère et qui étaient entre-temps devenus si sauvages qu'ils avaient envahi spontanément le jardin jusqu'à son réaménagement

en été 2017. Thomas y a vu un grand potentiel. Il les a fait tailler avec soin, en a dégagé les troncs et a remonté leur couronne de sorte qu'ils se développent aujourd'hui en tant que magnifiques arbres anciens multitruncs. Ils s'intègrent ainsi parfaitement dans le concept de ce jardin contemporain et donnent de l'ombre aux fougères et aux plantes feuillues telles que le rodgersia et même les hortensias, qui n'aiment pas trop le plein soleil.

Revêtement dur pour la voiture

Vous ne voyez pas l'espace voiture exigé par le règlement ? Pourtant, il est bien là ! Il existe sous forme de gazon armé, dissimulé par l'herbe. Personne ne le voit et il n'attire le regard ni des amateurs de jardin ni des jardiniers. Les plaques en plastique avec une succession de cellules séparées, semblables à de mini-pots de fleurs sans fond, reposent sur une fondation perméable et sont semées avec le même mélange de gazon que la partie non renforcée. Il forme ainsi une unité parfaite et peut être utilisé et perçu comme une seule et même surface, mais en toutes circonstances, il est prêt à supporter le passage d'une voiture 24 heures sur 24. Aujourd'hui, il sert principalement au passage de la moto et des vélos de chaque membre de la famille. ■

STIHL

**CASH
BACK***
€ 50

#ACCUPOWER MADE BY STIHL.

—
UW TUIN VERDIENT HET

ALTIJD EEN OPPERUIMDE TUIN MET DE STIHL BGA 56 BLADBLAZER

Met deze accubladblazer ruimt u de tuin op zonder inspanning. Bladeren, gras of snoeisels blaast u in geen tijd bij elkaar met deze lichte maar krachtige machine. Ze maakt deel uit van het STIHL COMPACT AccuSysteem. U kan de accu dus ook in de andere machines van dit assortiment gebruiken. Slim, toch? Bovendien werkt u mobiel, zonder lawaai en kan u de blaaspijp aanpassen aan uw lichaamslengte.

ONTDEK DEZE MACHINE BIJ UW STIHL DEALER,
OF KIJK VOOR MEER INFO OP STIHL.BE

*Bij aankoop van een 2de accu bovenop de aankoop van een complete set (accumachine inclusief accu en lader) kan u genieten van de cashback actie van € 50. Actievoorwaarden op www.cashback-stihl.be. Maximum 2 cashbackacties per persoon. Actie geldig tot 31/12/2019.